„ЗАСТАВА“ излази редовно: средом, петком, недељом, на целом табаку, а уторницом на по табака

ЦЕНА ЈЕ ОВА
за Аустро-Угарску
на целу годину . . . . . 14 ф. — н.
на по године . . . . . 7 ф. — н.
на четврт године . . . . . 3 ф. 50 н.
на 1 месец . . . . . 1 ф. 20 н.
За Србију (у сребру)
на годину 35 дин. на пола године 17½ дин
на четврт године 9 динара.

ЗАСТАВА.

ОГЛАСИ рачунају се по 6 новч. од сваке врсте оваких ситних слова, за жиг се плаћа по 30 новч. сваки пут.

ДОПИСИ шаљу се уредништву, а претплата и огласи администрацији „ЗАСТАВЕ“ у Нови Сад.

НЕНАПЛАЋЕНА ПИСМА не примају се.

РУКОПИСИ не враћају се натраг.

Поједини бројеви стају 10 новч.

БРОЈ 96. У Новом Саду у петак 24. јуна (6. јула) 1883. ГОДИНА XVIII.

ПОЗИВ НА ПРЕТПЛАТУ.

Почетком овога месеца настаје нова претплата за оне наше поштоване претплатнике, који су се на половину године или само на другу четврт претплатили.

Позивајући поштовану публику на претплату, и досадање наше претплатнике на обнову, изјављујемо да лист без готове претплате не можемо никоме слати, па за то умољавамо поштоване претплатнике, да претплату за времена, и то најбоље путем поштанских упутница, послати изволе, како би се лист без прекидања отправљати могао. Наруџбине без новаца не могу се уважити.

Претплата, огласи, као и наплате за то, нека се изволе упутити на администрацију „Заставе“, а само дописи и остало, што се тиче уређивања листа, нека се изволи слати уредништву „Заставе“.

„Застава“ излази четир пута на недељу.

Претплата стаје за Аустро-угарску монархију, српске државе и покрајине:

на целу годину	14 ф.	— или	35	дин.
на по године	7 „	„	17½	„
на четврт године	3 ф. 50	или	9	дин.
на месец дана	1 „ 20	„	3	„

За остале земље и то: за Немачку годишње 18 ф., за Швајцарску, Румунију, Русију, Италију и Бугарску 20 ф., а за Француску и Америку 24 ф., или сразмерно на четврт године.

У Новом Саду на Видов-дан 1883.

Администрација „Заставе.“

КОМЕ ПРЕТИ БАЛКАНСКИ САВЕЗ!

(Т. Б.) Рат још није на прагу, али се на све стране живо спремају за рат; овако се је мало пре изразио један будим-пештански лист, посматрајући шта се у Европи после московског крунисања збива.

Јако га узнемирује то, што се витешки владалац Црне Горе преко Париза враћа у своју земљу; не може, да се не сети при том на екскурзију покојног Скобељева, којој беше циљ, да успостави свезу између Славена и Француза. Не мање га узнемирује и пут бугарскога кнеза у Берлин, а више свега задаје му јада упорно, пркоса пуно понашање Румуније према Европи, односно, као што одмах за тим сам себе поправља, против Аустро-Угарске.

Писац се домишља, да је без сумње и у Паризу и у Берлину морало бити отворена разговора о источном питању. У свима тим појавама види он неоспорне знаке балканског савеза, па му се не може на ино, а да се не запита, коме овај савез опасношћу прети?

Нема сумње, да владаоци црногорски и бугарски нису тек шетње ради, један у Француску а други у Немачку престоницу отишли, но чудити се морамо аустро-угарским политичарима, да баш њих ова путовања тако јако изненађују.

Да хоће мало, само мало искреније у своју сопствену унутарњост да завире, они би лако, врло лако до убеђења дошли, да су баш они ти, који су ова путовања изазвали, када су на берлинском конгресу последњи печат својим „погрешкама“ ударили.

Аустро-Угарска, којој до берлинског конгреса положај што га према балканским народима заузима, никад није са свим јасан био, а којој се донде још није могло извесно знати, хоће ли ослобођење или угњетење тих народа, — изашла је на том конгресу из те њене неизвесности, и отворено је огласила балканским народима рат на живот и смрт.

Не само да то несумњиво показују оне стипулације берлинског уговора, које су наваљивањем Аустро-Угарске и њених пријатеља а у њену корист донесене, то показује и сваки поједини чин, што га је ова држава од оно доба па све до данас на балканском полуотоку извела.

Окупацијом Босне и Херцеговине, а још више оним противнародним мерама, које се тамо употребљују, деморализујућим притиском, што га врши над Србијом, ровењем у Арбанашкој и Старој Србији, подстицањем тако зване либералне странке у Бугарској, узбијањем Румуније са доњег Дунава и отвореним, силовитом мржњом задахнутим претњама против Црне Горе изрекла је и изриче та држава из дана у дан, да њој није стало до ослобођења балканских народа, него на против, да је она рада, да то ослобођење спречи, да стварање културних, народних држава на Балкану осујети, једном речи, да балканске народе испод вековног јарма турског под вековни јарам аустро-угарски стера.

Овим тежњама својим није Аустро-Угарска до срца ујела само балканске народе, него је једаред за свагда прекинула и са свима, који су истинити пријатељи слободе ових народа, а то је данас — о Русији и да не говоримо — сав запад европски.

Но ни по јада не би по њу било, да се поред тога није и о саму себе огрешила. Али то је учинила, љуто се је огрешила о најживотније услове свога опстанка и ту погрешку неће загладити никакови изговори.

Аустро-Угарска је не једаред и сама признала, да се сво њено право на опстанак састоји у томе, што је нужна за Европу. А нужна је за то, што народи, који ју састављају, нису довољно јаки, да се у самосталним државама одрже, довољни у равноправној свези међу собом, а на историчном темељу њеном могу сачињавати импозантну снагу, која би у сајузу са културним западом у стању била, да успешно заштити слободу европских народа од навале и превласти обеју северних сила, којих експанзивна снага слободи европској прети. Право опстанка Аустро-Угарске лежи ли само у позиву њеном, да штити слободу народа. Чим овај позив свој изневери, било из нутра, или с поља она је изневерила саму себе, престала је бити нужна не само по Европу, него и по своје народе, који су у њој и оне, који су око ње.

Аустро-Угарска је дакле пре свега она држава, која не само да ни сама не сме мислити на освајања, неги која природног непријатеља свог у оној држави сматрати мора, која је освајачка.

Па при свему томе видимо је већ у Босни и Херцеговини, видимо је где се спрема да пође данас сутра пут Новог Пазара, видимо ју где у Србији спрема стање, које је годинама у Босни приуготовљавала, једном речи свугде, где се год појави, видимо је у улози освајача, нигде пак у улози браниоца права народних.

Бадава је ту изговор на Русију. Не обзирући се на неоспорну истину, да Русија при свем том, што се на њу са тобожњих освајачких намера њених толика вика диже, није до данас ни педаљ балканске земље окупирала ни анектовала, дочим је за слободу балканских народа грдне жртве принела — не обзирући се на све то, ради смо да напоменемо само толико, да освајачка намера Русије — све кад би је и било баш у тој мери — не може никад право опстанка Аустро-Угарске преиначити; не може овој права дати, да она постане извршиоцем оних неправда, за којима по навору њеном Русија тежи. Ако је у Русије у истини та намера, онда би најсветији задатак Аустро-Угарске лежао у том, да јој на пут стане тиме, што би ослобођење балканских народа ускорила и браниоцем те слободе постала.

Но Аустро-Угарска на жалост већ одавна у истини све оно чини чиме Русију тек беди. Је ли дакле баш тако велико чудо, што владаоци балканских народа, кад сравне досадањи поступак Аустро-Угарске са поступком Русије, при крунисању у Москви учествују, је ли чудо, што из Москве и Петрограда преко Париза, па и Берлина пре него Беча дома путују? Је ли чудо, што у таким приликама балкански савез, који је аустро-угарска дипломација при својим комбинацијама све до скора сматрала као неку немогућност, као неку смешну таштину, ступа одједаред у живот? Заиста не, све је то врло појмљиво, као што је одвећ лако одговорити и на то, коме овај савез опасношћу прети?

Прети ономе, који је опасност опасношћу изазвао. Ако је доиста јак, нека се с њоме огледа. Но ако се у снагу своју сумња, а томе и сувише доста узрока имаде, онда би врло добро било, да се сети са чега је нуждан Европи.

Саборски одбор.

(Наставак.)

Министарство просвете поводом тим, што је покојни прота Миликшић у име саборских трошкова покупио 480 фор., но није у народни фонд унео, наређује, да се позову на одговор сви органи, који те трошкове прикупљају, уједно пак јавља, да ће се тих 480 фор. накнадити из државне припомоћи дотичних општина.

Министарство просвете одбија рекурс умировљеног мајора Е. Јовановића из Новог Сада у погледу плаћања парохијала, и одржава у крепости закључак саборског одбора у том погледу.

Исто министарство враћа натраг жалбу дра Св. Максимовића, поднесену против саборског одбора у погледу расправе оставине пок. владике Платона с тим, да пошто је саборски одбор у том погледу решење донео, то молитељу остаје право рекурса, у колико с тим решењем није задовољан.

Народно-црквени школски савет подноси предлог за сабор, да се једанаајст општинама у будимској дијецези даде из народних фондова припомоћ за плату учитеља, пошто нису у стању учитеље саме плаћати. Решено је тај предлог вратити школском савету с тим, да нема фонда, који би се на ту цел могао употребити, у осталом школском савету стоји слободно, да тај предлог непосредно сабору поднесе.

На предлог школског савета одобрава се професорима на вишој девојачкој школи у Н. Саду за суплирање једног професорског места у минулој школској години накнада од 378 ф.

Школском референту Ст. В. Поповићу асигнује се по решењу школског савета други квинквенал.

Пакрачки епископ саопштава, да је саборски посланик прота Чупић умрио. Уступа се председништву сабора, да у своје време нов избор нареди.

Новосадска црквена општина саопштавајући, да је намерна саборну порту оградити гвозденом оградом, моли да се видине владичанског двора олепе и окрече, како неби порту ружиле. У свези с тим подноси се предлог Л. Вуковог из Новога Сада, који је рад да на празном земљишту владичанског двора подигне о свом трошку привремену зграду с неколико дућана и соба под условом, да цело то зданије 12 година безплатно ужива, а после да народном фонду у властитост припадне. На ово је ре-

ЛИСТАК.

СПИСАК
изложених историјских, књижевних и уметничких споменика српских,
које је прикупио од 1870. до 1882.
проф. Гаврило Витковић.

(Наставак.)

47. Јеванђелије бугарске редакције, писано је јамачно у почетку XIV века на хартији а на великом колу. Има слике бојадисане 4 јеванђелиста, и врло лепих иницијала и шара; име писца и место где је писано не зна се. Стари повез у дрвеним корицама, које су превучене веленом пресов. кадифом. Књига је добро сачувана.

48. Часловац и обредник стари рукопис на хартији. У тропару: „Спаси господи људи своја“, вели: „побѣды царемь нашимь на варвари“...., Нема у почетку и на крају 3 или 4 листа. Не помињу се српски свеци. Повез стар у дрвеним корицама у кожи.

49. Октојих печатао на хартији Ђурђе Црнојевић у Зети поч. 1493 и довршен 1494 год. Повезан је у дрвеним корицама у кожи. Књига је добро сачувана.

50. Јеванђелије печатао на хартији по смрти кнеза Радише Дмитровића, Тројан Гундулић из великога града Дубровника, у Београду 1552 год. На крају помиње, како се при печатању ове књиге трудио јеромонах Мардарије од монастира глаголемаго Мрькшина црква“, иже ѥст близ Чрније гори. Повезана је ова књига у дрвеним корицама у кожи.

51. Октојих печатао војвода Божидар Вуковић (Ђурић) у манастиру Милешеву 1536 г.

52. Псалтир печ. војв. Бож. Вуковић Подгоричанин. Повезана у тврдим корицама у кожи.

53. Тријод и Пентикостар печатан трошком „Стефана од Скадра“ 1563. год. 24. децембра „въ странахъ Македонскихъ въ отьчство въ граде Скендери, маистро Камило Занети.“

54. Општак (општи минеј) печатао Божидар Вуковић „Трудихъ се..... Јеродіакон Моусеи ѿ Монастира глаголемаго Дечанах, иже ѥст въ странах Македонскы, близь великихь горь, Очьством же од мѣста нарицаемаго Боудимлга, близъ монастира Шꙋдиковѣ.

55. Тријод и Пентико старо издање јамачно Божидара Вуковића (Оштећен.)

56. Општи минеј од месеца септ. до краја авг. печатао у Ердељу, „освященни митрополит Генадіе Арделски“ у XVI. веку. Има служба српским свецима, значајно је, што се спомен св. Симеону мирот. чини 3-ег фебр. а у свима осталим редакцијама 13. фебр.

57. Октојих издање Божидара Вуковића 1536. Трудом „Теодосија и Ђенадија, пара еклисијарха монастира св. Сави српскаго иже јест Миљешевы, отачством од мѣста Пријепоља.

58. Апостол српске редакције на хартији писан у првој половини XVI. века. На корицама записи.

59. Јеванђелије писано на хартији лепо и читко у првој половини XVI. века. У почетку нема неколико листова.

60. Минеј месеца јула писан на хартији 22. јуна 1532. год. Писао „Дмитрь Дигакь.“

61. Типик, минеј, каноник и „Параклись Светымь прѣподобнымь богоносним ѡцемь нашимь, Сѵмеонꙋ мироточ. и свет. Сави; разни рукописи, у средини има знатан запис о чуми и о Ракоциној буни, а на корицам стоји запис, да је овај Типик написао ђак Остоја 1669. год. али су неки делови ове књиге по запису у средини књиге, писани 1644. год.

62. Тријод на хартији написали ђаци: Јован, Филип и Аћим 28. јула 1531 — На корицама записано је, како је дошао у Коморан Пресвитер Бранко Протопопић. Други је запис неког ђурашина из српске Ужице. Трећи је запис: „Да се зна, кад приходи ѡань Оуливерь“.....

63, 64, 65. Канони и службе свецима месеца маја, септ. и октобра. Ове три књиге написали су разни писари око 1530. године.

66. Канони и службе свецима месеца јуна; а на крају служба кнезу Лазару, преписали су ову књигу разни писари у првој половини XVI. века. На корицама има старих записа.

67. Канони и службе разним свецима и св. Параскеви. На крају октојих. Рукопис је из XVI. века.

68. Службе и канони разним свецима и св. краљу Симеуну (Немањи). Рукопис је XVI. века. Има један запис од 1558. год. по ком је ову књигу написао ђак Филип.

69. Службе и канони свецима месеца новембра. Рукопис XVI. века. На корицама има два записа од 1681. и 1689. год.

70. Службе и канони свецима месеца децембра. Рукопис XVI. века. На корицама записи од 1683. год.

71. Оверени препис повеље Владислава краља мађарског од године 1401. Српским Шајкашима у Коморану.

72. Оверени препис повеље Владислава кр. Мађ. од 1453. год.

73. Оверени препис краља Матије Корвина од 1458. год.

74. Оверени препис истога краља од 1489. године.

75. Оверени препис краља Владислава од 1498. год.

76. Потврда, да је пожунски каптол на оставку примио ориг. повељу краљевску, дарована Србину Вуку Капушварији Племићу и грађанину коморанском. Потписао Петар Коромпаји Ћитрански бискупу у Пожуну 19. окт. 1687. год.

(Наставиће се.)

шено по молби новосадске општине зид оправити; што се пак тиче понуде за зидање, та се не прима, него се овлашћује члан одборски др. Илија Вучетић, да у споразуму с епитропима бачке дијецезе даде израдити нацрт и прорачун за привремени базар на том празном месту, који би се имао о трошку народног фонда подићи, или да нађу подузетника, који би на том месту подигао о свом трошку зданије уз право уживања на известан број година.

Из јерархијског фонда издате су припомоћи некојим сиромашним свештеницима; а некојим црквеним општинама из темишварске дијецезе, против којих је у течају егзекуција због неплаћених саборских трошкова и верозаконског приноса, одобрен је усљед поднесене молбе кратак рок за отплату.

Фондовски фискал др. М. Полит поднео је опширан извештај о стању фондовских парница у првој половини ове године. У свези с тим извештајем решене су многе приватне молбе појединих фондовских дужника; и упућен је фискал, да против Петровоселског пароха који је тамошњу залишну парохијалну сесију на јавној дражби узео под закуп, а сада нити хоће закупни уговор да потпише, ни закупнину да плаћа, нити из поседа земље да изађе него још доказује неко своје право на безплатно уживање те сесија, подигне парницу ради уплате досадање закупнине и ради депоседирања.

Решени су многи рекурси, међу којима је најважније решење на рекурс ђурско-остроговске општине, при коме је начелно изречено, да две општине, ма да имају једног пароха, ипак могу одељене бити.

Управа народних фондова је морала на јавним лицитацијама купити некоја добра дужника фондовских, те су сад од тих добара једна кућа у Меленцима и једна у Карловцима продане, а уједно је нарећено, да се и кућа пок. Т. Ђорђевића у Тителу путем оферта прода.

У благајни народних фондова има сада до 370.000 фор. готова новца, ма да је саборски одбор у последње две године за 700.000 фор. купио државних папира једино из тог разлога, што неможе новац под зајам да се изда. И овом приликом се показало, да није могуће толику готовину под зајам издати, јер на све молбенице, које су ради зајма саборском одбору стигле, само је свега 17.000 фор. издато, и тако остаје у благајни још преко 350.000 фор. готовине. Да неби толики новац бекплодан лежао, саборски одбор је решио, да се још за 200, а евентуално и за 300.000 фор. купе државни папири и то 4% угарске ренте у злату. Кад се и овај куп спроведе, онда ће народни фондови имати за 1 милион и 800.000 фор. државних хартија, што свакако врло знатну своту репрезентира, ал уједно и јако ремети прорачун саборски, по ком су приходи фондовски са 7% рачунати, док сада тек једва нешто преко половине тога фактично утиче.

Из једне од пређашњих седница саборског одбора позвани су били сви епархијски административни одбори, односно епископи као председници тих одбора, да до 15. јуна о. г. поднесу извештај о томе, како су распорезани саборски трошкови и верозаконски принос на појединe општине, као и о успеху инкасовања истих пристојаба, па је уједно изречено, да ће се у оне дијецезе, из којих захтевани извештаји до одређеног рока не стигну, послати на трошак дотичног епископа као председника административног одбора особа, која ће тај посао обавити. Усљед ове одлуке стигао је из будимске дијецезе са свим потпун и тачан извештај о захтеваним податцима; а из горњо-карловачке дијецезе стигао је извештај, да те пристојбе порезују и купе политичне власти те по томе епархијским властима није стање ствари познато. На ово је решено одговорити, да од политичних власти набаве захтеване податке, те да их што скорије саборском одбору поднесу. Из бачке дијецезе стигао је такође опширан извештај, но пошто је још од некојих општина недостојао, то је решено, да се и ови имају накнадно набавити. Из вршачке дијецезе дошао је најлепши извештај, у коме административни одбор доказује, да је закључак саборског одбора неизведив, те одбија сваку одговорност од себе и од епископа; а уједно вели, да он и не зна, колико којих пристојаба на њихову дијецезу припада. На ово је решено одговорити, да је од књиговодства народних фондова у своје време распорез на вршачку епархију свагда шиљан, те га они морају тамо имати; међу тим да се не би могли с тим још изговарати, решено је да им се распорез по ново пошаље, но уједно им се оставља последњи рок до 1. септембра ове године иначе ће се поступити у смислу већ једном изреченог закључка. Уједно су у истом смислу пожурене и остале епархије, које до сад нису своје извештаје поднеле. За илустрацију, какав грдан неред у вршачкој епархији влада, довољно је само то напоменути, да из целе те епархије за неколико последњих година није ни по паре у име саборских трошкова и верозаконског приноса у народни фонд ушло, те тако се рестанције сваке године све већма гомилају. По свој прилици да ће саборски одбор приморан бити какво драстично средство упобити, да и тамо једном бар у администрацији што то реда начини, кад већ неће да учини то онај, који би — да је среће — у првом реду на то позван био. (Свршиће се.)

Извештај

одбора за пренос костију Бранка Радичевића у Карловцима.

1. Утаначисмо ред, по коме ће се обавити свечани пренос и разаслаћемо га отштампаног у све крајеве.

2. Добили смо олакшицу цене путна трошка са 25% на лађама аустро-угарског Лојда у Трсту дуж обале далматинске до Трста и натраг, која се може добити на легитимацију овог одбора, а ова важи од 10. до 31. јула п. р.

3. Добили смо олакшицу путна трошка до Новог Сада и натраг и од управе кр. угар. државне жељезнице у Б. Пешти са сваке станице на њеним пругама: ко плати III. место на особном влаку (Personenzug) путује на II., ко половину II., путује на III., а ко плати на мешовитом влаку (gemischter или Omnibuszug) половину I. места путује на II. И то важи од 10. до 31. јула по рим.

4. И опет напомињемо, да смо добили олакшицу путна трошка (с 33⅓%) и од управе бечког паробр. друштва на свима станицама од Беча до Оршаве. Легитимације важе од 15. до 25. јула по рим. Когод је захтево, послали смо му. Ко је жели добити, нека се изволи јавити што пре. На њих се може добити карта до Карловаца и натраг или до Беча па до Карловаца, и од Карловаца натраг.

За одбор:

У Карловцима 22. јуна (4. јула) 1883.

Перовођа: **П. Марковић.** Председник: **П. Кречаревић.**

✝

Др. МИЛАН МАКАНЕЦ.

Из Загреба нам јављају да је тамо 20-ог тек. месеца умрео др. Милан Маканец, оснивач „Данице“, друштва за измирење Срба и Хрвата. Маканец био је за време злогласне ере Рауха-Вакановића народни заступник на сабору Троједнице. Кад је таковзваној народној странци у Троједници пошло за руком да уз припомоћ Срба обори баруна Рауха и да на владу постави своје људе, на челу им песника Ченгић-аге, Маканец, који се с новим стањем није могао да опријатељи, оста са још неколицином заступника у опозицији против нове владе. Усљед нарушеног здравља повукао се касније Маканец сасвим са политичког поља, док у најновије доба с „Даницом“ не изађе наново у јавност. Усуд му не даде дочекати да види каквим би плодом уродило ово по замисли племенито подузеће његово. Милан Маканец био је за живота свога доста справедљив према Србима, што је код Хрвата и од пре а ваиме у задње време велика — реткост.

Лака му земља и вечан му спомен!

Политички преглед.

Јавили смо да је отварање **сабора Троједнице** одгођено до месеца септембра тек. године. Ово одгађање догодило се — по „Преси“ — усљед тога, што још нису потпуно изравнане диференције, које су постојале међу владом угарском и владом тројединчком у погледу покрића управних трошкова Троједнице. Ову вест бечке „Пресе“ потврђује и полузванична „Аграмерица“ која јавља, да су угарски министри приликом задњих заједничких расправа искали, да им се поднесе нов, тачан и у појединостима изведен нацрт прорачуна, како би се могао донети закључак у погледу укупне своте за покриће управних трошкова. Усљед овога није се могло донети коначно решење о предлогу за реорганизацију управе у Троједници, није се исти предлог могао поднети на претходно одобрење и морао се одгодити састанак саборски. „Аграмерица“ теши своје читаоце тиме, да ће усљед овог одгађања сабор доћи у положај, да у исто доба расправља и предлог за реорганизацију управе и заједнички буџет. — Ако се и у будуће усљед оваких разлога сабор одгађао буде, онда нови заступници неће скорим видети Загреба и расправе заједничког прорачуна.

У Цислитавској претрпела је таковзвана уставоверна странка на пољу изборне борбе у Чешкој тежак ударац. Већ избори сеоских општина по ову страну не испадоше особито повољно, а касније обављени избори по градовима, при којима уставоверци претрпише знатан пораз, показали су довољно, да је ова назови странка само дотле могла подржавати своју неприродну већину у сабору чешке краљевине, док је по својој вољи могла располагати званичним апаратом те земље. Данас, кад јој је ово средство из руку избијено, почела је и моћ те странке да се показује у својој правој боји. Пораз уставоверада у толико је значајнији, што странка та у Златном Прагу није могла да продре с ниједним кандидатом својим, ма да су у Јосифовом предграђу од 1861. па све до данас вазда били бирани уставоверци, и то обично са већином од две трећине гласова. Златни Праг биће на идућем сабору заступљен самим Чесима, и онда ће се с правом моћи казати, да је Златни Праг — славенски град.

18-ог тек. месеца била је у Будим-Пешти коначна расправа у преској парници против познатог анти-семите. **В. Иштоција**, заступника на сабору угарском. Парница та подигнута је због тога, што је Иштоција у једном чланку тврдио да су жидови стрпали у џеп не само друштво мађарско, већ и судце и чиновнике. У истом чланку вели се даље, да у сабору мађарском нема ни педесет посланика који нису купљени или издржавани од жидова и који не гласају онако, како то ови желе. Пороту је са десет против два гласа ослободила Иштоција. Ослобођење вође мађарских анти-семита јасан је знак, да је противжидовска струја заватила велики део мађарског друштва; оно потврђује уједно и то, да у овој држави имаде и сувише много — трулежа. Жидовска штампа не може да поња, како су поротници могли ослободити Иштоција — у сред Будим-Пеште. Сироте жидови! Види се да им срце веома притискује — Тиса-Еслар.

У ствари **дунавског питања** јављају, да су кабинети: берлински, бечки и петроградски на представке лорда Гренвиља одговорили, да они остају чврсто при својој одлуци, по којој се сви закључци лондонске конференције у свему сасма тачно имају извести. Уједно се јавља, да је берлинска влада упутила влади румунској озбиљну представку, којом је тражила да Румунија усвоји закључке конференције лондонске. — Кад би Румунија била вазал Јевропе или кнеза Бизмарка могло би се и поверовати у ову задњу вест: овако пак сумњамо да ће Немачкој пасти на ум да тражи оно, што нити она нити њена савезница у Румунији изгубиле несу, а што би тамо заман тражиле. Биће да су поменуте вести тек само излиси нечијих жеља, које ће и у будуће остати — празне жеље.

Бечка „Преса“ јавља да је румунска влада дала Аустро-Угарској потпуну сатисфакцију ради познате **здравице Градишћанове.** Ова потпуна сатисфакција састоји се по причању поменутог листа у том, да је у званичном листу владе румунске изишла изјава, у којој се вели како је здравица Градишћанова у иноземству „преко мере уважена“ и да сваки румунски патриста жали „непромишљене“ речи Градишћанове. Најзад наваља се да румунска влада такве изјаве може најодлучније негодовати. — Ми се не сумњамо да влада румунска може негодовати дотичну здравицу; но важније је питање: хоће ли она да негодује, а на ово нам „Преса“ остаје дужна о одговором. Ко се тови, хвата се за сламу. Тако и „Преса“.

Убиство у Тиса-Еслару.

(Девети дан расправе.)

Овога дана преслушани су сведоци Гаврa Тањи, Вертхајмер и Фајерман; први се труди, да докаже, да је Истирку у 11 сахати пре подне видио, кад је у дућан ишла, других двоје труде се, да докажу „алиби“ шактера.

За тим је испитана Јулијана Месарош, собарица Речкијева, која исказује, да није истина, да су Морица код Речкија мучили или тукли.

После ње долази на испит син Хурјеве, Јосиф Хури. Овај не уме ништа важног о целој ствари да исказе.

На последку је испитан Никола Чабаји, који сведочи, да је био испрва са Саламоном Шварцом, а касније са Буксбаумом у једној соби затворен. Том приликом питао га је Шварц, шта је ново на пољу и он му је казао, да сав свет оптужује њих, да су заклали Истирку. Шварц одговори, да је то глупост, а Чабаји одврати, па куд би била Истирка, да је нисте ви смавли? Шварц одговори, добро је њој гдегод у Пруској или Русији међу Антисемитима. Чабаји на то примети: Па од куд онда њених ађина на дадаској лешини? Шварц рече: „Тиме су чивути велику глупост учинили,“ но одмах се на то трже и не хтеде даље ништа говорити. О Буксбауму приповеда овај човек, да је на сву меру грдио Христа и хришћанску религију. Једном приликом је рекао: „Кавав Христос, Христос је така марва, као ђон од моје чизме“! Чабаји га је на те речи хтео за гушу ухватити, но сетив се, да је у затвору, стишао је своје узбуђење.

После овога је још испитан солгабиров Јарми о томе, када му је тужба предана и какве је кораке усљед ове предузео. При завршетку прочитани су неки списи, који се на ову ствар односе и тиме је формални доказни поступак односно злочина убиства у неколико довршен. Да испитају очи Морицове изаслани су стручни лечници.

(Десети дан расправе.)

Долази на ред питање, како је у Тиса-Дади нађена непозната лешина женска у Тиси, и како су Истиркине хаљине на њу доспеле.

Пре свега се испитују сведоци Андрија Варади и Ђорђе Олах, који преповедају, како су и на ком месту с неким власима возарима наишли на лешину, која је о неке врбе запела била, како су је извукли на поље и отишли у село да јаве, но док је власт изашла, Власи су је закопали. После су је ископали, опрали, међутим је и судска комисија изашла, те су је прегледали и записник саставили. Лешину и ађине на њој, веле исти, није могао нико променути, јер су је они и још неколико латова чували.

Долази за тим на испит Јанкел Шмиловић оптужени. Овај је признао по танко све, што се на не познату лешину односи. Наиме, да је к њему у Керечењ дошао Амшел Фогел, да му је приповедао, чиме се криве есларски Чивути, и да су ови закључили, да подмету једну лешину, коју ће у Истиркине хаљине обући. Позвао га је даље, да се он лати тог посла, да ту лешину на нужно место постави, на што је он пристао. Усљед тога му је Фогел обрекао 500 фор. а 80 фор. му је одмах дао. Исти му је рекао још и то, да ће Чивути лешину у Еслару обући. 7. јуна за тим нашао се је Шмиловић с Давидом Хершком и задобио је овог, да лешину Тисом на означено место однесе и после тог водом пусти. Дао му је за тај посао 56 фор. а обрекао му је свега 120 фор. Давид Хершко испричао је све то Шмиловићу у очи, када га је суд с њим суочио и Шмиловић је онда све ово пред судом по ново признао.

Сада се Шмиловић дао у порицање. С безобразлуком, који све на свету превазилази, пориче он сво те околности, напада на истражног судца, као да се је бојао, да ће га овај мучити и да је због тог целу ту ствар измислио и тако приповедио, но врло се брзо збуни, те на даља питања, особито на питање председника, за што је онда касније пред целим судом тај свој исказ потврдио, не уме већ више одговора да даде. Бестидност Шмиловићева учинила је и на саме браниоце чивуте више него не мио утисак.

После овога преслушан је Самуел Вајл, на кога се Шмиловић позвао, да му докаже „алиби“. Но Вајл није у стању овог доказа да даде, јер се у опште ни на једну околност не може извесно да опомене, због чега често у противности са својим исказима долази.

За овим се испитује Игнац Вајнштоk. И овај се труди, да докаже „алиби“ Шмиловићев, велећи, да је Шмиловић, изузимајући један сат у подне, кад је ручао, цео дан иначе с њим заједно у Керечену провео. Председник га учини позорним, да је пред истражним судцем сасвим друкчије говорио, наиме, да је једва свега један сат са Шмиловићем био, на шта Вајнштоk, као сви други, прибегава таштом изговору, да је истражни судац хрђаво у записник исказ његов завео.

Бензи Грос и његова жена, на које се Шмиловић такође сада позвао, хтевши доказати, да је код њих ноћио, исказују отворено, да га не познају и да га никада видили нису.

Исо тако исказују и деца њихова Мозес Грос и Хани Грос.

После ових испитани су још и сведоци Херман Бајер, Стеван Чова, и Андрија Барта, но ни један није у стању да докаже „алиби“ Шмиловићев и Фоглов, почем се не сећају на ништа друго, него да су тога дана видили их у Керечену.

Дневне новости.

(† Јефта пл. Новић.) 21. јунија умрео је у Вуковару Јефта пл. Новић, кр. судбеног стола саветник, у 54-ој години свога живота. Јефта пл. Новић био је закон повратка устава дуже време судцем у сремској жупанији, и као такав уживао је опште поверење и уважење са своје тачности и ревности и са правдољубља којим је отправљао поверену му дужност званичничку. Троједница губи у њему изврсног званичника. Јефта пл. Новић је син нашег честитог сугрђанина Ђорђа пл. Новића. Оставио је за собом неутешену супругу и два синчића. Лака му земља и вечна му памет!

(Тургењев.) Мило нам је што можемо јавити да је по најновијим вестима здравље слављеног песника и књижевника брацког нам народа руског сасма на боље окренуло. Тургењев опоравио се у толикој мери да без икакве сметње може да иде са свог летниковца у Буживалу у Париз и натраг. Веле, да се спрема да иде у Русију

(„Гусле“. друштво за неговање музике у Вел.-Кикинди.) приређује у корист преноса Бранкових костију данас беседу са игранком којој је овај распоред: 1. „Стражилово“ речи од Бранка Радичевића сложио др. Јован Пачу, пева мушки збор. 2. „Поздрав“ речи од Б. Радичевића, сложио Роберт Толингер, пева мешовити збор. 3. „О драга душо“ речи од Б. Радичевића, сложио Р. Толингер, пева г. М К. Петровић, прати на гласовиру гђца Јованка Веселиновићева. 4. Одломак из „Ђачког растанка“ од Б. Радичевића, сложио Р. Толингер, пева г. М. К. Петровић и мешовити збор. Прати на гласовиру гђа Ј. Богданова и гђца М. Татићева 5. „Јадна драга“ речи од Б. Радичевића, сложио Хорејшек, пева мушки октет. 6. „Химна“ за пренос костију Б. Радичевића, сложио Р. Толингер, пева мешовити збор.

(Село с певањем и играњем.) Наставници крег. гимназије приређује у недељу 19 овог месеца у корист фонда сиротних ђака овд. гимназије село у позоришној дворани. Програм је селу ово: 1. Краљева химна, пева мешовити збор. 2. Влашко

мелодије дует на виолини свирају: Ж Марковић и В. Вукомановић ђаци, 3. Хајдмо браћо од, Хавдаса пева мушки збор. 4. Martha од Флотова свирају гимназисте у квартету. 5. Декламација. 6. Бранково коло од Пачу-а пева мешовити збор. 7. Црна краљица Тема са варијацијама од Роде-а, свира Ж. Марковић на виолини. 8. Устај роде од Eisenhuta пева мушки збор. 9. Потпури из словенских песама саставио Јос, Вовес свирају гим. у квинтету.

(Вршчанин — уметник.) „Српство" јавља: „Са радошћу јављамо нашем свету, да је наш млади уметник, г. Паја Јовановић продао у Бечу једну своју слику неком Инглезу за 1200 фор. Иста слика преставља, како старији Арбанаси уче младо Арбанашче у замахивању с јатаганом и тако је вештачки израђена, да је занела чак и флегматичног Инглеза, те је овај за исту слику дао горепоменуту своту новаца. Уједно јављамо, да ће се она слика, што су је купили у Пешти, послати у Минхен на изложбу, а наш млади уметник отпутоваће по поруџбини г. пл. Бајића у Таково те да тамо наслика моменат, кад је илош Мизишао са барјаком и рекао „Ево мене, ево вам рата с Турци!" Живео наш млади уметник на дику и понос народа свога".

(Крашевски.) Чешки листови јављају да је денунцијације против седог пољског песника подигао неки АрвимАдлер уредник листа Oesterreichische Politik.

Адлер де је имао неке Крашевскове рукописе, који писца јако терете.

Адлер је те рукописе нудио прво одличним Пољацима на откуп, па онда аустријском министру за Пољску, надајући се каквом добром звању, али је свуда био одбијен.

Он онда уцени Крашвеског.

Но и то му буде у залуд.

Сад веле да је Адлер те рукописе предао немачком посланику у Бечу, принцу Рајсу, који их је опет доставио кнезу Бизмарку, и да је поводом тога издана наредба да се Крашевски затвори.

Крашевском дозвољено је да у затвору може и писати и цртати.

Неки дан је Крашевски био болестан, и морали су му лекари у помоћ притицати.

Из Дражђана јављају да процес Крашевског и осталих затворених неће расправљати судови оних градова у којима су затворени, но виши суд у Липсци.

Из тога закључу је да су заиста оптужени због неке велеиздаје.

(Сабадини.) У једном од задњих бројева јавили смо да је Сабадини од суда у Инзбруку ради суделовања у атентату Оберданковом на смрт осуђен. Талијански листови јављају сада, да је мати Сабадинијева поднела молбу ради помиловања и да је у тој ствари имала аудијенцију код аустријског министра правосуђа, који јој је дао на знање, да ће се молба њена цару поднети чим се исти поврати из Ишла, и да ће врховни суд по свој прилици смртну казну заменити десетогодишњим тамновањем.

Политичке вести.

— Цар и краљ Фрања Јосиф бави се од 18. тек. месеца у Штирској где се обавља шестстогодишњица удружења ове покрајине с осталим земљама Хабсбурговаца. Цар-краљ дочекан је неописаним одушевљењем у Грацу, главном граду Штиреке.

— Гроф Шамбор, претенденат француски, оболео је веома опасно. Професори Билрот и Драше изјавише да му нема лека. Услед тога овладао је велик немир у круговима бурбонских и орлеанских претендената. Влада републиканска прати мирно ову појаву, но приуготовила је све мере за случај ако би претендентима француским пало на памет да у случају смрти грофа Шамбора покушају какав „пуч".

— Крајња левица француске коморе намерава да о предстојећој народној светковини — приликом открића статуе републике — поднесе француској комори предлог за општу амнестију.

— Из Лавова јављају да је Њег. Величанство примило демисију намесника галичког, грофа Потоцког. Министарски савет закључио је на предлог Дунајевског да Потоцки истраје провизорно на свом месту до закључења сабора галичког. Потоцки препоручио је цару и краљу садањег потпредседника намесништва Фил. Залеског за намесника, а за потпредседника дворског саветника Лебла.

Народна просвета.

(Школа. — Књижевност. — Уметност. — Позориште.)

„Матица српска."

Састанак књижевног одбора од 21. јуна (3. јула) 1883.

Секретар јавља, да је из штампе изашла „Матицом" са 300 фор. награђена историјска драма у пет чинова: „Краљ Вукашин," коју је написао Драгутин Ј. Илијћ, и да је писац прописани број егземплара „Матици послао".

Одбор за превоз костију Бранка Радичевића у Карловцима јављајући, да по одборском програму има да буде при Бранковој светковини три говора: један од стране одбора академског друштва „Зоре" у Бечу, други од стране карловачког одбора као домаћина, а трећи, главни, у коме би ваљало да се истакне културни значај ове и оваке свечаности а у име српских књижевника, — моли „Матицу српску" као једино књижевно друштво с ове стране, да за тај трећи говор изабере једног говорника из своје средине и да то карловачком одбору што пре до знања достави. — Умољава се члан књижевног одбора Миша Димитријевић, да говори у име српских књижевника приликом споменуте светковине.

На позив истога одбора решава се, да „Матицу" при споменутој светковини заступа цело књижевно оделење. Чланови тога оделења позваће се путем новина да дођу на речену светковину у Карловце, како би сви скупа могли у тој светковини учествовати под предвођењем потпредседника књиж. оделења Филипа Оберкнежевића. Уједно се решава, да се на гроб Бранка Радичевича у име „Матице српске" положи леп венац с тракама на којима ће бити згодан натпис.

Прима се за „Летопис" чланак Ђорђа Рајковића под насловом: „Митрополит Павао Ненадовић, биограф ко-историјска слика" и писцу се одређује за њега награда од 80 фор.

Примају се за „Летопис" песме Драгутина Ј. Илијћа под насловом: „Последњи дани" и песнику се одређује награда од 20 фор.

Одређује се чланку Ј. Миодраговића. штампаном у 135. свесци „Летописа", награда од 50 фор. Чланку је наслов: „Задатак књижевности".

Секретар јавља, да је др. Милан Савић према одлуци књижевнога одбора поднео за „Летопис" своју шаљиву игру у једном чину под насловом: „Неће да се противи", и да је иста штампана у 135. свесци „Летописа". — Узима се на знање и писцу се одређује у име награде 40 фор.

Прегледане су школске сведоџбе неких питомаца и обављени још неки послови од мање вредности.

(Српско друштво за уметност.) 14. о. м. у вече, држало је друштво за уметност, у дворани нар. беогр. позоришта, свој ванредни састанак, на коме је присуствовао велики број гг. чланова. Састанак је отворио председник г. Јов. Илијћ говором, у коме је напоменуо потребу да друштво изабере себи покровитеља, као један ауктоитет који би друштву подигао углед, предложивши у исто време Њезино Величанство Краљицу Српску Наталију, као једну од најревноснијих заштитница наше лепе књижевности и вештина.

Овај предлог председников, потпомагао је и рачуновођа друштвени, г. М. Ђ. Призренац, својим писменим предлогом, у коме је између осталога, а у смислу друштвених статута, изложио тежње друштва за унапређењем нашег културног образовања. Предлог је написан, са патријотским одушевљењем и вером на успех у раду којим се друштво има бавити.

Оба ова предлога примљена су међу члановима са особитим задовољством, ма да се одмах за тим развила жива дебата, односећа се на неке формалности које се тичу начина, како да се предлози подносе. У овој дебати учествовала је већина чланова, а опширније говорили су гг. председник његов заменик и рачуновођа.

После овога изабрата је депутација од шест чланова (г. г. Малетић, Тодоровић, Николајевић, Ђ. Рајковић и Маринковић) са г. председником, који ће, према усвојеноме предлогу замолити Њезино Величанство Краљицу Наталију, за своје Високо покровитељство. Тиме је овај састанак закључен.

"Б. Дн."

Ми од своје стране желимо овоме друштву најбољи напредак.

Народна привреда.

(Земљорадња. — Индустрија и занатлијство. — Трговина. — Финансија — Саобраћајна средства.)

Статут српске народне банке.

(Наставак.)

Одсек пети.

О главним скуповима.

Чл. 47. Главни скуп преставља целокупност акционара:

Одлуке главног акционарског скупа, које су сагласно закону и штатутима донесене, обвезене су и за оне акционаре који на скупу нису присуствовали.

Чл. 48. На главном скупу акционара може учествовати сваки онај акционар који има најмање пет акција.

Такав акционар може се дати на скупу и претставити нарочитим овлашћењем но свагда само преко некога који је такође акционар народне банке.

Но друштва, заводи, корпорације, које притежавају акције народне банке могу се дати на скупу претставити и преко пуномоћника који сам није акционар.

Малолетнике и масе пуноважно престављају на скупу акционарском тутори односно стараоци њихови.

Пуномоћија и у опште докази да неко има права да учествује на главном скупу акционара имају се предати Управи банкиној или њеним филијалима најмање три дана пре дана у који се скуп отвара.

Чл. 49. Да главни скуп акционара може радити треба да је на њему присутних најмање 150 акционара, који скупа имају најмање половину од свих издатих акција.

Ако се на заказани дан довољни број акционара не јави онда ће се скуп одложити за пуна три дана, а четврти дан држаће се скуп пуноважан са оолико акционара колико их дошло буде.

У којим се случајевима од овога правила отступа казато је у члановима овога одсека.

Чл. 50. Главни скуп акционара држи се редовно сваке године с концем јануара.

Ванредно се скуп може сазвати кад год Управни Одбор то за нужно нађе.

Он се мора сазвати кад год контролорни одбор то затражи, или и кад најмање четрдесет акционара који имају право гласа на скупу, то захтевали буду писменом изјавом гувернеру банке.

Чл. 51. Главни скуп сазиваће гувернер обзнаном у званичним Српским Новинама.

Права обзнана треба да је штампана најмање тридесет дана пре оног у који се скуп држати има.

У обзнани треба да се означи и дневни ред скупа, или и циљ његова, као и места на коме се имају у депозит предавати акције од стране оних који на њему желе учествовати.

Чл. 52. Главни скуп решава: 1. О предметима који су обзнаном Управе народне банке заказани да ће на дневном реду бити:

2. О предлозима које су најмање пет акционара, који имају право гласа, потписали и на десет дана пред састанак скупа Управи на знање поднели.

3, О годишњем биланцу који управни одбор подноси по истеку године, о одобрењу које се управном одбору има дати о радњи његовој и о подели добити.

4. О избору чланова управног контролорног одбора.

Ако главни скуп реши да су још и друга питања која нису на дневни ред стављена, али која управни одбор изиоси, журна и важна, то ће се и она у претрес узети.

Чл. 53. Одлуке се доносе простом већином гласова.

Ако се гласови заједно с оним председниковим поделе, онда је предлог о коме је реч одбачен.

Чл. 54. Избори званичника и часника банкиних на главноме скупу бивају свагда тајним гласањем. Тако исто и за збацивање њихово, но за ово треба да даде гласа најмање три четвртине присутних акционара а који имају најмање половину од заступљених акција.

О осталим предметима гласање може бити јавно и по именично.

Чл. 55. Кад се хоће у статутима банчиним да предузме нека измена или допуна, треба да се она обзнаном јави на дневни ред.

Сматраће се да је предложена измена или допуна усвојена кад је на скупу заступљено најмање две петине издатих акција и кад су за измену или допуну дали свога гласа најмање две трећине присутних акционара.

Разуме се да свака измена или допуна у штатутима вреди тек пошто од Министра Народне Привреде добије формалну потврду.

Чл. 56. На главноме скупу дају права гласа:

5 акција	на	1	глас
15 „	„	2	гласа
35 „	„	4	„
50 „	„	5	„
76 „	„	6	„
100 „	„	7	„

Сваки 20 акција преко сто даје на један глас више.

Но нико неможе имати више од 30 гласова ма колики број акција да притежава. (Наставиће се.)

СИСАК, 30. јуна. (Пословни весник, Шипуша и друга.) Од нашег последњег извешћа које је 16. о. м. бивало, био је промет са пшеницом у опште слаб те су се само маленкости однашале, услед назадујућих цена у Пешти и други меродавни места, попустиле су исте и код нас, те је получила: фина потиска врста ф. 10·50—60, сремска ф. 9·50 до ф. 10·— босанске по каквоћи ф. 7·25—50 до ф. 8·—. Кукуруз, с почетка добро се однашао, дочим задњи дана попустио је однос у неколико, с узрока тога, па с узрока што се до идућих дана већи привози овамо очекују попустиле су цене, те получује банатска врста ф. 6·50—55, босанска ситна врста ф 6·— до ф. 6·10—15, босанска крупна ф. 6·20– 25. Зоб босанска нерештана врста налази купца по 5·20—30, решетана врста ф. 5·40—50, сремска ф. 6·10—15, српска у транзито продата је 6·10. Пасуљ бели без промета, именује се 7·20—50, шарени ф. 6·— до ф. 6·20.

Вода малена.

Курс бечке берзе 23. јуна (5. јула).

Сребро — — — — — — — — — —	—.—
Ц. кр. дукати — — — — — — — — — —	5.67
Наполеони — — — — — — — — — —	9.48
Немачке марке — — — — — — — — — —	58.40
Лондон — — — — — — — — — —	119.90

Колика је вода у Дунаву под Новим Садом.

Среда	22. јуна	5 мет.	94	центимет.
Четвртак	23. „	5 „	96	„

XVII. извештај

одбора за превоз костију Бранка Радичевића у Карловцима о добровољним прилозима.

102. Добили смо од г. Петра Спасојевића из Ст. Бановаца књижицу бр. 1297., на коју је уложено у земунској штедионици од 6. дец. 1879. год. 151 ф. 6 н. са 5% на стр. 486., што је остало чиста прихода од беседе приређене авг. 1879. у Ст. Бановцима.

103. Добили смо од г. Н. Петровића из Ст. Павове књижицу, на коју је уложено у вуковарској штедионици 15 ф. 20 новч., што је исти скупио у Дарувару у сватовима г. Симе Радошевића из Вуковара.

104. Скупио г. Н. Станковић у Суботици. По 5 фор. Гђа Ракила Манојловићка, гђа Катица Папићка. По 2 фор. Ника Станковић, Ђ. Карановић, Олга Јовановић, Мара Газанска из Србобрана, Вождар Вујић, др. Плата Добројевић, Самко К. Манојловић, гђа Марија Манојловићка, гђа Мица Радићка рођ. Сарајлићева, Сима Леовић. По 1 ф. др. Средоје Ђорђевић, Ђуро Манојловић, Марко Кнежевић, Хинек Фиче, Јов. Станчић, Љубомир Добрић, Сима Поповић из Шандора, Сима Стивичевић, Ј. К. Борјановић, Гл. Остојић, Б. Трамчић, Ник. Милошевић, Јов. Димитријевић, Радован Алексић, Урош Арадски, Лука Арадски. По 50 новч. Коста Лепедат, Сава Арадски. Свега 48 фор.

105. Скупио г. Душан Берић учитељ у Делиблату. По 2 ф. Петар Ивачковић. По 1 ф. 50 н. Мила Николић. По 1 ф. Јов. Димитријевић, Душан Берић, Илија Ритопечки, Ал. Ивачковић, Тоша Јанча, Сава Петровић. По 50 новч. Јован Челебић, Јулка Лацковића, Драга Јеличића, Јов. С. Јанковић, Пав. Јеличић, Леонтије Стојановић, М. Г. Ивачковић, Тана Буторка. По 40 новч. Ђура Лазаревић. По 30 нов. Аврам Ракитовић, Мата Сибинац. По 20 новч. Сава Петков, Стева Милићев, Ђока Томић. Свега 15 фор. 10 новч.

106. Скупио г. Моја Цветковић Видаковић катихета у Сомбору. По 2 фор. Скупљач, Јаша Гргуров по 1 ф. Јовановић Урош, Данило Гргуров, Коста Берић, Олга Максимовићева, Ст. Вукичевић, Ђура Н. Машировић, Душан Поповић, Викар, Коста Георгијевић, К. Максимовић, Софија Јорговића. По 50 н. Драгутин Блажек, С. Мороквашић. Свега 16 ф.

107. Скупио одбор у Чренајци. По 3 ф. гђа Јулка Јовишћка. По 2 ф. Павле Болан начелник, Тима Свирчев благајник, Трифун Илијевић, Коста Ћосић, Светозар Илијевић, Јанош Хорват из Чајте, Љуб. Н. Илијевић, Велизар браћа Радованчев, — сви трговци: Јован Петковић, Тоша Предић — учитељи; Васа Јосић ковач, Мл. Беренђија економ, Душан Курас кројач, Сава Недељков ратар, гђа Јелис. Ђорђевићка Љубомир Т. Ђурин управ. учит. По 50 н. Свет. Ћосић столар Милош Димитријевић ковач, Аца Балан сирот. отац, Игњат Шимлер-Гласовић угоститељ, Коста Илијевић трг., Андр. Ћосић потковач ковач, Јован Тополовачки ратар, гђа Александра Милиса Илијевићка трг. По 40 н. Јоца Аврам, Ђока Ружић Марко Вишњички, Мл. Стојак, Сима Атанацков, Дима Дамјанов -- сви ратари. По 30 н. Аца Ранча, Василија Животина, Леонтије Миломев, Драга Секулићева — сви ратари. По 20 н. Тоша Данкуц, Андр. Беренђија, Стеван Живанов, Лаза Радивојев, Ђока Грубанов, Жива Стојанов ратари, Тоша Петров касапин. По 10 н. Тоша Грубанов, Илија Грубанов, Арса Петров, Јосим Грубанов, Жива Рунић, Аца Огњанов, Ђока Дабин — сви ратари. Свега 32 ф. 70 н.

108. Скупили г. Јов. Поповић свештеник и г. Сима Карам учитељ у Ботошу по 4 ф. Стева и Емилија Добројевић трг.; по 3 ф. Ат. Поповић из Селеуша. По 1 ф. Макса Маринковић парох, Јов. Поповић свештеник, гђа Јелка Поповићка, гђа Соф. Поповићева, Ниђа Торњаоски ратар, Бранко и Емилија Николић, Ђорђе Натарош, Катица и Љубица Натарош, Кристина Николића, Андр. Ђуришић, Макса Трипић ученик, Сава Ђуришић, Јустин Поповић из Селеуша. По 50 н. Зорка Николићева, Сима Ђуркин ратар, Мара Торњанска. Јудита Торњанска. Ђорђе Поповић, Јован Маринковић, Жив. Димић, Катица Димића, Софија Димића, Јов Димић, Христина Димића, Дим. Димић, Коста Арсеновић, Марина Барјактаровића, Васа Костић, Мл. Михајловић, Персида Ђуришића, Ђока Барјактаров, Живан Дајић, Ниђа Попов, Јелени Коларова, Марија Ђорђевића, Јевта Сујић, Емил Сујић ученик, Добривој Бајин, Сима Караш. По 30 н, Петар Лазаревић. По 20 н, Гр. Арсенић парох, Ст. Арсенић ученик, Максим Сремац, Живан Пиварић. Свега 35 ф. 10. н.

109. Послао г. Бранко Радуловић илустратор бранкових песама, у Ђуру за себе 10 ф.

110. Скупио г: Ник. Д. Јовановић учитељ у Стејановцима (у Срему). По 2 ф. Тан Николајевић трговац. По 1 ф. Стевам Продановић свештеник, скупљач. По 50 н. гђа Јелена Поповска. Свега 4 ф. 50 н.

111. Послао г. Петар Џамбасовић за себе из Загорја (у Галиција) 2 ф.

У то по извештају I—XVI. 10 дук. 50 пара 3025 ф. 17 н.

Свега 10 дуката 50 пара 3244 ф. 88 н.

У Карловцима 1. (13.) јуна 1883.

XVIII. извештај

одбора за превоз костију Бранка Радичевића у Карловцима о добровољним прилозима.

111. Скупио г. Милош Јојић берберин у Тиса Сент-Миклошу о храму св. николајевске цркве. По 1 ф. Ана Кираљ. По 50 н. Др. Рудолфи Јозеф, Јосиф Косанић, Мужлај Липот, Никола Стефановић, Хиршл Херман, Кон Игњац. По 40 н. Кнап Каролина, Јелена Белеслијина, Милош Јојић берберин, Димитрије Букуров певац, Јоца Банов мл., Васа Вујић из Црне Баре. По 30 н. Јулијана Ивковић, Марија Јојић, Клајн Етелка, Хиршл Берта, Мија Виловски. По 20 н. Дана Банов кнез, Рада Суботички, Милан Бабић ковач, Морис Хиршл, Андрија Мандарин, Андреја Васин, Војин Падејац месар, Ђура Богосављевић срп. нар. учитељ из Санади, Пера Божин црк. тутор. Ђорђа Марков црк. тутор, Милош Виловски, Васа Виловски, Влада Виловски, Младен Бугарски, Благоје Милићев из Сенте, Александар Пилић кројач из Сенте, Шен Леренц римски учитељ из Црне Баре, Шули римски учитељ, Ниђа Крагујевић из Сенте, Леонтије Мијатов подпредседник, Милош Шарчев, Иса Ђуричић црк. шк. председник, Светозар Бугарски, Ђурка Јојић, Миша Грбин, Милер Јозеф кнез, Ружа Јанош, Бујак Емил благајник општински, Васа Ловренски, Никола Теодоровић, Јоца Лозанчић колачар из Кикинде, Лазар Николајев певац, Јелена Живановић, Милева Ракина, Марица Живића, Браун Бети, Хиршл Хермина, Тијана Ђуричић, Лепосава Банова, Милка Банова, Комла Вујић из Црне Баре, Данило Ловренски, Кристина Белеслијина, Дана Суботички. По 10 н. Ђорђа Мандарин машинарски ученик, Лаврентије Живић, Лазар Букуров, Тома Будовалчев, Миша Недомачки, Аксентије Бабић, Илија Бабић кројач, Младен Бабић, Мила Бабић, Персида Бабић, Дафина Бабић, Тешана Бабић, Даница Гакинић, Драга Зиков, Драга Виловски, Тоша Ћирић, Миланко Ћатин, Тома Бугарски, Магарашевић Емил, Сима Опинћагов, Божа Мирков, Тоша Мирков, Стеван Мирков, Никола Јојић берберин, Васа Јојић, Јелена Крагујевић, Милош Јуришић, Никола Ловренски, Сока Грбина, Аксентије Радин, Живан Ранков из Кикинде, Сава Ердељан, Крста Јуришић, Младен Радак из Кикинде, Гавра Ћосић, Прока Јокин, Мојсија Бугарски, Лука Попов, Божа Чобанов, Јелена Ранков из Кикинде, Недељко Мирков, Аксентија Бугарски, Перса Ловренска, Милка Николајев, Јухаз Ференц, Ружа Антал, Јегда Мијатов, Ракила Букуров, Светозар Виловски, Урош Ћирић, Илија Зиков, Младен Зиков, Вељко Сандић, Урош Гакинић, Јоца Панић колачар из Т. Кањиже, Ваја Букуров, Младен Лињачки, Марко Бугарски, Живка Божина, Јован Болбов, Радован Чобанов, Мила Чобанов, Ката Јокина, Јоца Мирков, Динка Ђуричића, Јохан Пили ципелор, Фонта Банов, Богдан Грбин. Свега 23 фор. 35 нов.

112. Скупио г. Ат. Николић парох у Шашинцима (у Срему). По 1 ф. Ат. Николић, Тодор Миленковић црк. предс., Ђока Јанковић бележник, Павле Томић сережанин, Петар Мартиновић земљеделац, по 50 н. Мигош Милетић учитељ, Петко Иванић начелник, Ђока Милутиновић прав. тутор, Радован Латас земљед. по 25 н. Прока Влаовић земљед. из Лађарка. Свега 7 ф. 25 н.

113. Скупио г. Емил Нинковић учитељ у Лединцима (у Срему). По 1 ф. Милан Суботић парох, Емил Нинковић, гђца Софија Сабовљевић учитељица. Илија Радак, Јов. Кузмановић, Вељко Пешић. по 40 н. Илија Вуковић, Ант. Бојновић. по 30 н. Живан Зорановић, Лазар Арсенијевић, по 20 нов. Јован Петрић, Божа Арацкић, Васа Станковић, Никола Лукић, Паја Петрић, Јов. Крстић, Ђока Стојанчевић, Јаша Пантелић, Стеван Савковић, Ђока Киселица, Матија Стојанчевић. по 10 н. Мита Пантелић, Ђока Петровић, Стева Секулић. Свега 9 ф. 90 н.

114. Скупио г. Милош Алексић учитељ у Б. Петровом Селу. По 1 ф. Лаза Загорица економ, Ђена Поповић подбележн., по 50 н. Ник. Димић трг., Јова Шимег подбележн., по 1 ф. Урош Михајловић трг., Свет. Стакић економ, Н. Ј. Балубџић трг. Сава Ристић кројач, Хуло Берени бележник, по 25 н. Ђура Димић трг. по 20 н. Вељко Рацковић столар. Свега 8 ф. 45 н.

115. Скупио г. Н. Јоксимовић журналиста у Земуну. По 10 ф. Игњат В. Васиљевић. По 5 ф. др. Т. Недељковић, по 2 ф. Јов. А. Јовановић, Филип Николић, по 1 ф. Јован Марковић угоститељ, Јустин Милан Шимић, гђа Анка М. Томићка. Свега 22 ф.

116. Послао приређивачки одбор приправнички приликом беседе држане у корист преноса у Сомбору 87 ф. 66 н.

117. Скупио г. Марко Теодосијевић у Земуну. По 5 ф. Скупљач, гђа Ана Пајићка рођ. Теодосијевићева из Љубљане. Свега 10 ф.

118. Скупио г. Коста Лера из Дубовца приликом црк. славе о Спасову у Гају. По 2 ф. Светозар Ерић трг. по 1 ф. Пера Димитријевић парох, Гига Богдановић кнез, по 50 нов. Арон Стојанов потпредс. црк., по 40 н. Милош Вукајиов економ. по 30 н. гђа Јулка Л. Богдановића, Кеста, по 20 н. Васа Илић тутор, Арон Крецул економ, Ђока Витомировић трговац, Ђока Ивковић из Делиблата, по 14 н. Мих. Пандуровић занатлија, по 10 н. Лаза Дабић економ, Јоца Белић занатлија, по 8 н. Аркадије Ђукић ешкут. Свега 6 ф. 62 н.

119. Послао Јово С. Војновић из Брувна. Стево, Јово и Милан Војновић, свега 1 ф. 50 н.

120. Скупио г. Н. Н. у Дервенти (у Босни). по 1 фор. Н. Н., Н. Н., Н. Н., Свега 3 ф.

Уз то по извештају I.—XVII. 10 дуката 50 пара 3244 ф. 83 новч.

Свега 10 дуката 50 пара 3424 ф. 36 новч.

У Карловцима 8. (20.) јуна 1883.

XIX. извештај

одбора за пренос костију Бранка Радичевића у добровољним прилозимо.

121. Послао за себе Миливој Томић у Иванди 2 ф.

122. Скупио Вељко Загорица у Сентомашу По 5 ф. Гедеон Дунђерски, сл. пол. општина. По 4 ф. Гл. Манојловић. По 3 ф. Илија Јанковић и син, Тоша Хаџић. По 2 ф. Вељко Загорица, Л. Гавански, Никола Дракулић, Лаза Нићин. По 1 ф. Иг. Станимировић, Ш. Манојловић, Исидор Летић, Л. Манојловић Николин, Јаков Мезнер, Ст. Рупнић, Милан и Ст. Дунђерски, Сима Алексијевић, Коста Манојловић, Адам Николић, Данчика Дунђерски, Тоша Ђорђевић, Паја Манојловић, Ст. Настић, Јоца Манојловић, Васа Нићин, Богдан Дунђерски, др. Божа Плавшић, Милош Девечерски, Сима Пашкус, Ст. Ивашић Баба, Тоша Манојловић, Сима Миковић, Паја Р. Стефановић, Виша Пивнички, Лаза Манојловић кнез, Нестор Миковић, Андрија пл. Сарић. По 50 н. Милан Севкић, Бланка Винопал, Игњат Јуцин, Васа Продановић. Свега 59 ф.

123. Скупио Коста Радуловић у Сомбору. По 2 ф. Гедеон Леовић, скупљач. По 1 ф. Пера Вукићевић, С. Живановић, Васа Бикар млађи, Ђорђе Атанацковић, Пав. Станимиров, Коста Косанић, Никола Бугарски, Паво Бикар мерник. Ђока Михајловић. Свега 13 ф.

124. Петар К. Суботић у Сегедину. По 1 ф. Сокра Рамадановић, Недељковић, скупљач. По 50 н. Милан Петровић, Гавра Поповић, Ал. Мајски, Душан Бајловић, Ш. Бугарски, П. Грујић, Ђура Хариш, Цветковић, Јов. Крстекановић, Коста Петровић. По 10 н. Бранислав Јовацо — све српска трговачка омладина. Грађани: По 1 ф. Стојко Лаушев, Браћа Савићи, С Костић. По 50 н. П. Милић. По 40 н. Марија Фота. Свега 12 ф.

125. Послао А. Вуковић учитељ 3. и 4. р. жен. школе а скупиле ученице у Сомбору. По 50 н. Марија Ђурчинова, Даринка Маринковићева, Милица Николићева, Даринка Стефановићева, Софија Маринковићева. По 20 н. Олга Стајићева. По 10 н. Лукреција Чобанова. Свега 2 ф. 80 н.

126. Скупио Мојсије Бизумић учитељ у Старом и Новом Сланкамену. По 1 ф. Фрања Реген подархиђакон и жупник, Мита Натошевић трг., Паја Натошевић трг., Васа Јовановић трг. По 50 н. Максим Живковић парох, Карао Бекс, угост., Милорад Сузан ц. кр. војник, Сава Шиђанин прегледник, Радивој Гомирчић оп. писар, М. Бизумић учитељ, Љубица Бизумића. По 20 н. Јов. Роксић трг., Јосип Сучић, гостион., Филип Јовановић пољоделац, Филип Грк ђурчија. По одбитку 20 н. поштарине свега 8 ф. 10 н.

127. Скупила Емилија Мушицка у Року. По 1 фор. Скупљачица, Ђорђе Мушицки, Кристина Обренова, По 50 нов. Сидонија Тапавица, Марија Тапавица из Г. Ковиља, Мита Мушицки гимназиста. По 20 н. Софија Димитријевића из Титела, Свега 5 ф.

128. Скупио Никола Константиновић парох у Чортановцима. По 5 ф. Драгутин Красојевић поседник, Милица Константиновићка попадија, Петар Петковић поседник. По 1 ф. Лука Јовић бележник, Софија Марковићка, Стеван Шуваковић лугар, Матија Вунић крчмар, Ђорђе Ђорђевић трг. По 50 нов. Светозар Стојковић колар. Свега 20 ф. 50 н.

129. Скупио Ник. Никола Николић парох у Кнезу. Скупљач 2 ф. Мита Дупин 1 ф. По 50 н. Радивој Ристић, Нестор Ракић. Жика Иванов 40 п. Свега 4 ф. 40 н.

130. Скупио Ст. Гајић бележник у Војци Ал. Батас парох 2 ф. Мита Станисављевић парох 1 ф 50 н. По 1 фор. Скупљач. Арс. Гајин кнез, Дим. Љубиша трг., Јелена Батасова, Зорица Пов . . ., Ђорђе Јаношевић учитељ. По 50 н. Крста Милошевић, М. Петровића учитељица. По 30 н. Војин Инђић стражар, Урош Нинковић земљед. Свега 11 ф. 10 н.

131. Скупио Стеван А. Мирковић парох у Кумани. По 2 ф. Анка С. Мирковића, Олга Деспотова, Милош Ђорђевић адвокат у В. Бечкереку. Малчика Шил 1 фор. 20 н. По 1 фор. Јефта Секулић парох, Наталија Крстопошићева учитељица, Вељко Ролер подбележник, Риста Предраговић економ, Ференц Кон трг. По 50 н. Младен Ђорђевић трг., Кузман Борјановић трг., Ленка Борјановићева, Нева Мишковић, Рада Мишковић земљеделци. По 30 н. Алберт Шлезингер из Т. Бечеја. По 20 н. Ненад Оцић, Миша Блажић, Регина Шил угоститељи, Обрад Мирчетић, Срета Радишић земљеделци. По 10 н. Стева Гладић, Миша Радишић, Јова Станисављев, Макса Ковачев земљеделци. — Свега 17 ф. 40 н.

132. Скупило сл. коло младих Срба у Буда-Пешти По 20 ф. Коло младих Срба у Будим-Пешти. По 10 ф. барон Милош пл. Бајић од Варадије. По 5 ф. Јелена Вељкова По 3 ф. Ст. В. Поповић надзорник текел. завода, др. Младен Мађаревић окружни лечник, Олга Стојачковићева, Лазар Милошев чиновник у банци. По 2 ф. Даринка Милутиновићева, Милош Димитријевић саборски посланик, Каменко Капамџија трго. књиговођа, Душан Љубибратић правник. По 1 ф. Ал. Давидовић дрид права, Јаша Дунђерски, Момир Паплевић, Душан Милић, Душан Петровић правници, Новак Стојачковић техничар, Милан Путић фармацеута, Дим Јовановић, Ћира Радановић, М Радановић трговци, Стев. К. Капамџија књиговођа, Ст. Јосић, Пера Костић ципелари. По 50 н Сима А. Ћирић, Милан А. Ћирић, Милан Кирић, Ђорђе Ђуришић правници, Ђорђе Живковић, Мита Тодоревић медицинари, Петар Ђурђевић стаклар, Митар Поповић ножјач Јов. Стејић. По 40 нов. Војислав Антоновић столар, Никифор Дражић цигљар. По 30 н. П. Михајловић медицинар, Велизар Поповић правник. По 20 н. Богдан Давидовић, Иван Косировић правници, Пера Константиновић звонолиљац, Аца Ковачевић пекар. Свега 75 ф. 20 н

133. Скупили Миливој Миладиновић правник и Богољуб Вукосављевић трговац у Манђелосу (у Срему,) По 3 ф. Гавра Миладиновић бележник. По 2 ф. Ст. Вукосављевић парох. Богољуб Вукосављевић, Стеван Гроздић овршевод. А. Свирчевић, Станко Ђурић. Павле Савић 1 ф. 30 н. По 1 ф. Миливој Миладиновић правник, Текла Миладиновићка, Драга Николићка, Тодор Станишић кнез, Филип Влашкалић чика, Никола Свирчевић, Васа Свирчевић, Јак: Бараксадић, Живан Бараксадић, Јоца Андријевић, Димитрије Субић, Ђорђе Субић, Петар Атанацковић, Драга Ђурићева, Давид Розенцвајг, Марина Свиловац, Ђ. Радовановић, Павле Радовановић, Митар Брњашевић, Ал. Брњашевић, Лаз. Брњашевић, Ник. Петровић, Петар Рогић, по 50 н. Марија Савић, Ђока Јовановић, Анка Андрејевић, Тодор Чаруџић, Драга Субића. по 60 н. Милка Јеремића, Свега 42 ф. 50 н.

Уз то по извештају I—XVIII. 10 дуката 50 пара 3424 ф. 36 нов.

Свега 10 дуката 50 пара 3697 ф. 36 н.

Ови наши извештаји важе уједно и као признаница како поштов. прилагачима тако и пошт. скупљачима.

У Карловцима 10. (22.) јунија 1883.

За одбор:

Перовођа: **П. Марковић.** Председник: **П. Кречаревић.**

Благајник: **Коста Павловић.**

Добровољни прилози

на издржавање Јелене Угљешићеве, ученице II. разреда на консерваторији у Будим-Пешти.

(Скупио у Карловцима и послао А. П. Радовановић.)

По 5 фор. Сремско-карловачка штедионица.

По 2 фор. Радуловић градоначелник, Јован Станковић и Н. Е. П. К. М.

По 1 фор. Лаза Обреновић велики бележник, Миша Костић мерник, Коста Милошевић варошки капетан, Влада Шајковић варошки мерник, Исидор Ћирић нар. секретар, Ђорђе Месаровић ц. кр. мајор у миру и касир нар. фондова, Тоша Чакић, Н. Сланкаменац, Стеван Ристић адвокат, Ј. Н. Барић књиговођа штедионице, Фрањо Малин из Петроварадина, „Да свак хоће колико може“, др. Миша Михаиловић и С. А. Јанковић директор штедионице

По 1 фор. 50 новч. Др. Емилијан Радић протосинђел.

По 50 новч. Јован Милић, Јован Симоновић-Чокић, Сима Кавић, Јова Радомировић, А. Деспотовић, Стеван Голубовић подградоначеник и И. Павловић

Свега скупа 30 фор. а вр.

На свима овим родољубивим прилозима изјављује своју најтоплију захвалност.

У име одбора:

А. Хоџић.

ПОЗИВ

у редовну главну скупштину „друштва за српско народно позориште.“

Чланови „друштва за српско народно позориште“ умољавају се да изволе доћи у редовну годишњу главну скупштину, која ће бити **у суботу 9. (21.) јула** о. г. у 9 сахата пре подне у дворани „Матице Српске.“

Уједно се јавља, да свака општина или правна дружина (корпорација) у смислу §. 4. устава друштвеног има права изабрати на 100 фор. прилога или обвезе једнога, на 1000 фор. двојицу, а на више од 1000 фор. тројицу заступника за сваку главну скупштину.

Из седнице управнога одбора „друштва за српско народно позориште“, у Новоме Саду 12. (24.) јуна 1883.

Начеоник:

Сава Петровић с. р. секретар. **Др. Лаза Станојевић** с. р.

✝

Ђорђе и Александра Новић као родитељи у име своје и целе породице тужним срцем јављају свима сродницима, пријатељима и познаницима тужну вест, да им је њихов мили и нигда незаборављени син

ЈЕФТА плем. НОВИЋ

краљевског судбеног стола саветник

дана 21. јуна у 11 сахати после дугог и и тешког боловања у 54-тој години живота свога, оставивши после себе неутешене супругу и два малољетна синчића, у вечност преселио се.

Земни остатци милог нам покојника опојани су 23 јуна о. г. у 5 сахата после подне у православној цркви у Беловару и у тамошњем српском гробљу матери земљи предани.

Вечна му памет!

✝

Јављам свима сродницима, пријатељима и познаницима, да ће моме непрежаљеном брату

КОНСТАНТИНУ ПОПОВИЋУ

бити подивљи парастос сада у суботу 25. јуна (7. јула) о. г. у 10 часова пре подне у овдашњој саборној цркви.

У Новом Саду 21. јуна.

У име ожалошћене породице:

Катарина Оберкнежевић
рођ. Поповић.

КЊИЖЕВНЕ ВЕСТИ.

КЊИЖАРА ЛУКЕ ЈОЦИЋА И ДР. У НОВОМ САДУ.

ДРУГИ ДЕО.

СРБИ У УГАРСКОЈ

њихова повесница, повластице (привилегије), црква, политичко и друштвено стање.

ФРАНЦУСКИ НАПИСАО

ЕМИЛ ПИКО,

на српски превео, поправио и допунио

Др. СТЕВАН ПАВЛОВИЋ.

(Превод је обдарила „Матица Српска“ расписаном наградом од 300 фор. а. вр.)

Други и последњи део ове књиге изилази ових дана. Нарочито нам ваља споменути, да је овај други део знатно поправљен и попуњен, и да ће бити у њему штампан и српски превод свега оног, што се находи у књизи на латинском, романском, талијанском и другим страним језицима како у I-ом тако и у II-ом делу књиге. тако да ће сада ова књига и мање наученом бити у свему разумљива.

☛ Књига стоји за онога, ко узме I-ви и II-део по 1 фор. 50 н. сваки комад, дакле свега 3 фор. а. вр., а кад књига буде готова, настаје дуђанска цена 2 фор. а. вр. за сваки део, свега 4 ф. а. вр. Новци нека се шаљу потписаној књижари најдаље до 15. јула п. н. кал. ове год., до кога ће се времена најдаље и разаслати.

☛ Захвални у напред на труду, сваком скупљачу даћемо на сваки осам књига девету књигу на дар, а молимо га, да тачно назначи своје име, број уписника и место, из којега се шаљу, пошто смо ради то ради књижевне статистике на крају књиге штампати. ☚

У Новом Саду о Видову дне 1883.

Књижара Луке Јоцића и друга.

Садржај је овом II-гом делу књиге овај:

VIII. Догађаји Срба у Угарској од мађарског устанка до наших дана. — Укидање војводства Србије. — Аустро-угарско двојство и његове последице (1849—1873.) Свршетак.

IX. Народопис Срба у Угарској.

X. Војничке крајине и кикиндски округ.

XI. Српска црква у Угарској. — Манастирско свештенство. — Црквене општине и свештенство. — Епархијске скупштине, консисторије, административни одбор, епархијски школски одбор. Црквени митрополитски савет. Народни сабор. Синод. Грчкосједињена дијецеза крижевачка. Попис српских, православних и романских. као и сједињ. митрополита и владика.

XII. Српске школе у Угарској. — Народни фондови. — Удружења. (Матица Српска, народно позориште, омладина и т. д.) — Листови. Јавне и приватне закладе. Општинско имање. Попис повремене српско-хрватске штампе на крају прве половине 1874. Завршетак.

Додатак. (Преводников.)

А. Српски превод са страних језика.
Б, Поправке и допуне.
В. Завршна реч.

ОГЛАСИ.

СТЕЧАЈ.

На упражњено учитељско место на вероисповедној школи у Вуковару расписује се стечај, које се од 1. октобра 1883. отвара, годишња плата 600 фор. уз слободан стан. Учитељу уједно у дужност спада у цркви појати. Сви они који исто место получити желе, имаду своје нужне сведоџбе најдуже до конца августа по рим. т. г. на доле подписатог председника приносити.

У Вуковару 16. јуна 1883.

Петар Ковачевић, перовођа. **Мита Бира,** председник.

1—3

Бр. 2941.

Јефтинбени оглас.

Од стране котарског уреда да је се овим до свеобштег знања, да ће се дне 3. (15.) јула о. г. одржавати јавна јефтимба врху градње православне цркве у Бродцу, те се сви они који ову градњу предузети мисле, на исти дан на лице места у 11 сахати пре подне повивљу.

Полаг трошковника изношају:

а) видарски послови	10985 ф.	— н.
б) клесарски „	732 „	— „
в) тесарски „	1797 „	17 „
г) столарски „	1840 „	— „
д) браварски и ковачки послови	757 „	— „
е) лимарски послови	1712 „	20 „
ж) стакларски „	849 „	— „
з) бојадисарски „	201 „	62 „
Укупно	18873 ф.	99 н.

Ови послови ће се или сваки за се или сви заједно издавати. Јефтимба биће устмена али ће се и писмене понуде примити.

Нитјецатељи имаду положити 5% жасбине од дотичне трошковне своте а онај на коме градња остане имаће положити јамчевину која састоји у 10% од понудбене своте. Писмене понуде морају бити са 10% понудбене своте обложене. По пропису састављени нацрти као и трошковнице могу се вазда овде увидети, а том приликом и ближи увјети сазнати.

Дотични подуветник имаће првенство за набаву осталих разних послова и опрема који су прорачунани на 12663 фор. 80 нов.

Градња мора најдаље до 20. јула (1. августа) о. г. започети, јер је сав потребан материјал достављен.

Котарски уред у Бјељини дне 15. (27.) јула

Плентај, предстојник.

1—3

ГЛАВНО СТОВАРИШТЕ МИНЕРАЛНИХ ВОДА

као: **Гисхиблера, Селтерске, Рojчера, Марienбадер, Карлсбадер** и других, код

Д. КОДЕ

У НОВОМЕ САДУ 15—100

где **има и најбоље соде воде.**

ТРАЖИ СЕ ДНЕВНИЧАР ЗА АУСТРО-УГАРСКО ПОСЛАНСТВО У БЕОГРАДУ.

Који желе тражити ово место морају потпуно владати српским и немачким језиком у говору и на писму.

Желити је да компетенти знају и мађарски језик.

Пошто с овим местом није скопчано никакво аванзовање, нити дефинитивна државна служба, то ће првенство имати умировљени војници или грађански чиновници.

Молбенице ваља до 1. августа по нов. кал. слати управо на аустро-угарско посланство у Београду (K. u. k. Gesandschaft in Belgrad.) 1—3

ЗА МОЈУ МАНУФАКТУРНУ ТРГОВИНУ

требам једног старијег помоћника, који тачно српски, немачки и мађарски говори, осим тога да је вешт у продавању, и у намештању излога.

Гавра Ј. Полит,
у Новом Саду.

1—3

☛ ТРЕБАМО ☚

2 ШЕГРТА,

1 МЛАЂЕГ СПОМОЋНИКА,

(за књижарску струку,)

1 СПОМОЋНИКА

(за нирнбершку струку.)

Ступање може и одма бити.

Нови Сад, 15. јуна 1883.

2—2 **БРАЋА М. ПОПОВИЋИ.**

ОТВАРАЊЕ РЕСТАУРАЦИЈЕ И БАШТЕ НА СТАНИЦИ ПАРОБРОДСКОГ ДРУШТВА.

Част ми је п. т. публици Новога Сада и Петроварадина учтиво на знање дати, да ћу **сутра, у суботу 25-ог тек. месеца** под мојим именом отворити рестаурацију и башту на овд. паробродској станици. При отварању **свираће капела 70. ц. кр. пеш. пуковније,** под управом капелника г. Јована Шуберта.

Постарао сам се да у погледу јела и пића у сваком погледу задовољим поштоване посетиоце. Набавио сам **врло добра пештанска пива, печујског белог а сремског и вилањског црног вина. Цене јеловника умањио сам** за сва јела а постарао сам се и за ваљану послугу. **За улаз** у рестаурацију и башту **не плаћа се ништа.**

Молећи за што многобројнију посету остајем с одличним поштовањем

ЈОВАН ТИРК,
угост. на паробродској станици.

У случају хрђавог времена биће отварање у **понедељак 27-ог** тек. месеца.

ПРАВОГ ВИНСКОГ СИРЋЕТА

може се добити код

ПАЈЕ АРСЕНИЋА У ИЛОКУ

1—3

по 8 новч. литра

Бурад рачунам по набављеној цени.

Мануфактурна трговина ПАВЛА БОГДАНОВИЋА у Руми

потребује једног помоћника и једног шегрта. 1—3

ПОМОДНА И МАНУФАКТУРНА РАДЊА Ј. Д. ЈУРУКА И ДРУГА у Вршцу

потребује једног спомоћника, који добро немачки говори и вичан продаји може одма ступити. 3—3

Помодна, мануфактурна и галантеријска радња ИВАНА ЖИГИЋА у Ади

3—5

потребује једног практиканта и једног шегрта.

Одговорни уредник Миша Димитријевић.

Српска штампарија дра Светозара Милетића.